

T.C.
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
ÖZEL EĞİTİM OKUL VE KURUMLARINDA UYGULAMA DERSİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – (1) Bu yönergenin amacı, Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersinin yürütülmesine ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 – (1) Bu yönerge, eğitim fakültelerinin özel eğitim öğretmenliği programında zorunlu ders olarak yer alan Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersinin yürütülmesinde öğrencilerin, öğretim elemanlarının, anabilim dalı başkanlıklarının, bölüm başkanlıklarının ve fakülte dekanlıklarının görev ve sorumlulukları ile derse ilişkin çalışmaları planlama, uygulama ve değerlendirme aşamalarına ilişkin düzenlemeleri kapsamaktadır.

Dayanak

Madde 3 – (1) Bu yönerge, İstanbul Medipol Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile İstanbul Medipol Üniversitesi Senatosunun 29/12/2022 tarih ve 2022/18 sayılı kararı ile kabul edilen ve 2023-2024 eğitim-öğretim yılında uygulamaya konulan Özel Eğitim Öğretmenliği programı hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 – (1) Bu yönergede yer alan,

- a) Fakülte: İstanbul Medipol Üniversitesi Eğitim Fakültesini,
- b) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama Dersi: Eğitim fakültelerinin Özel Eğitim programlarında yer alan; haftada 1 (bir) saat teorik, 6 (altı) saat uygulama saatlerinden oluşan Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersini,
- c) Öğretmen Adayı: Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersine katılan Eğitim Fakültesi öğrencilerini,
- d) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama Dersi Raporu: Öğretmen adaylarının Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi kapsamında gerçekleştirecekleri etkinlikleri içeren raporları,
- e) Okul ve Kurum: Öğretmen adaylarının ders kapsamında yönlendirildikleri özel eğitim okul ve kurumları,
- f) Sorumlu Sınıf Öğretmeni: Uygulama eğitim kurumunda yöneticiler dışında fiilen derse giren özel eğitim öğretmenleri arasından seçilen ve uygulama öğrencisine ilgili ders kapsamında özel eğitim uygulamaları çerçevesinde rehberlik eden öğretmeni,
- g) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama Dersi Fakülte Koordinatörü: Fakülte dekanı tarafından Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi çalışmalarını planlama, uygulama, eşgüdümünü sağlamakla ve gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği için gereken yazışmaları yapmakla görevlendirilen öğretim üyesini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama Dersinin Amacı, Genel İlkeleri ve Uygulama Esasları

Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama Dersinin Amacı

Madde 5 – (1) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersinin amacı;

- Özel eğitim hizmetlerinin sağlandığı kurumlarda okul deneyimi kazanmak,
- Eğitim-öğretim hizmetlerine katılmak,
- Özel eğitim hazırlık çalışmalarını planlamak,
- Eğitim ortamlarında sınıf öğretmeni, rehber öğretmen ve diğerleriyle iş birliği yapmak,
- Eğitim ortamlarında sınıf yönetmek,
- Öğretimsel uyarlamalar yapmak,
- Öğretimi yürütmek,
- Yürütülen uygulamaların sınıf içi sunumlarını gerçekleştirmek,
- Karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler geliştirmek ve uygulamaktır.

Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama Dersinin Genel İlkeleri

Madde 6 – (1) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi aşağıdaki ilkeler doğrultusunda planlanır, programlanır ve yürütülür:

- İş birliği ve koordinasyon: Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi kapsamında yapılacak çalışmaların yeri, süresi ve kapsamı Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi Fakülte Koordinatörünün başkanlığında dersin sorumlu öğretim elemanları tarafından belirlenir. Bu çalışmalar, Fakülte Dekanlığının gözetiminde ve uygulamanın yürütüleceği okul ve kurumlarla iş birliği içinde yürütülür.
- Okul ve kurum ortamında deneyim kazanma ve uygulama yapma: Okul ve kurum uygulamaları çalışmaları, farklı özel gereksinim gruplarında yer alan öğrencilerin eğitim gördüğü okul ve kurumlarda yürütülür.
- Okul ve kurum uygulama süreci: Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersinin uygulama saatleri, sürecinin yürütüleceği okul ve kurumlarda, bu okul ve kurumlar ile resmi izin süreçlerinde belirlenen gün ve saatler içerisinde gerçekleştirilir.
- Okul ve kurum uygulama sürecinin takip edilmesi: Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersinden beklenen faydanın sağlanabilmesi, ancak öğretmen adaylarının danışmanları tarafından yakından izlenmesi, rehberlik edilmesi ve değerlendirilmesi ile mümkündür. Bu nedenle, öğretmen adaylarının okul ve kurum deneyimi süreci fakültenin bulunduğu ildeki kurum ve kuruluşlarda yapılır.

Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama Dersinin Uygulama Esasları

Madde 7 – (1) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi aşağıda belirtilen esaslar doğrultusunda yürütülür:

- Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersinin 1 (bir) saatten oluşan teorik ve 6 (altı) saatten oluşan uygulama bölümlerini öğretmen adayı, dersin yer aldığı yarıyıl, toplam on dört haftalık bir program çerçevesinde yürütür.
- Öğretmen adayları, okul ve kurumlarda bir yarıyıl boyunca on iki hafta süreyle, haftada 6 (altı) saat olmak üzere toplam 72 (yetmiş iki) saatlik okul ve kurum uygulama çalışmalarını tamamlamakla yükümlüdür.
- Öğretmen adayları, dönem süresince okul ve kurumlarda gerçekleştirdikleri uygulamalara ilişkin yoklama imza listeleri ile değerlendirme formlarını, genel sınav tarihinden önce, kapalı, mühürlü ve/veya ıslak imzalı zarf içerisinde, rapor dosyasıyla birlikte dersin öğretim elemanına teslim ederler.

- d) Öğretmen adayları, ara sınav haftasında bir ve genel sınav haftasında bir olmak üzere toplam iki adet rapor teslimi gerçekleştirir.
- e) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersine öğrencilerin devam etmesi zorunludur. Devam zorunluluğu konusunda İstanbul Medipol Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği kararları geçerlidir.
- f) Öğretmen adayı, devamsızlık yaptığı gün/günlerin telafisini “10 gün” içinde yapmakla yükümlüdür. Telafi uygulamaları bir yarıyıl içinde üç kereden fazla ve ardışık olarak gerçekleştirilemez.
- g) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi yarıyıl sonu başarı notu, ara sınav ve genel sınav not yüzdelerinin toplamı dikkate alınarak belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Fakülte Yönetiminin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 8 – (1) Fakülte yönetiminin görev, yetki ve sorumlulukları:

- a) Fakülte yönetimi, bölümlerden gelen önerileri dikkate alarak dersin etkili yürütülebilmesi için gerekli olan koşulları sağlar.
- b) Ders kapsamındaki çalışmaların etkili ve verimli bir biçimde yürütülmesini, denetlenmesini sağlar.
- c) Fakülte ile çalışmanın yürütüldüğü okul ve kurumlarla iş birliğinin gerçekleştirilmesi için her yıl belirli zamanlarda çalışmalara ilişkin periyodik toplantılar düzenler.

Fakülte Koordinatörünün Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 9 – (1) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi Fakülte Koordinatörünün görev, yetki ve sorumlulukları:

- a) Uygulama yapılacak kurumun adı ile uygulamaya katılan öğrenci, sorumlu ve yürütücülere ait kimlik ve iletişim bilgilerini, valilik onayı alınmak üzere görevlendirileceği kişi aracılığıyla dekanlığa bildirir.
- b) Uygulama çalışmalarını fakülte adına denetler.
- c) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi çalışmalarını sorumlu öğretim elemanları ile değerlendirir ve geliştirilmesi için gerekli çalışmaları yürütür.

Sorumlu Öğretim Elemanı Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 10 – (1) Dersin sorumlu öğretim elemanının görev, yetki ve sorumlulukları:

- a) Öğretmen adaylarını dönemin ilk haftası, Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi hakkında bilgilendirir.
- b) Öğretmen adaylarının okul ve kurumlara uygulama kapsamında düzenli gidip gitmediklerini takip eder.
- c) Raporlama sürecinin her aşamasında öğretmen adayına rehberlik ve danışmanlık yapar.
- d) Raporlama süreci sonunda öğretmen adaylarının çalışmalarını değerlendirir.
- e) Sorumlu sınıf öğretmenleri tarafından doldurulan Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Formlarının bulunması hâlinde, dönem sonunda söz konusu formları öğretmen adayından kapalı ve mühürlü zarfta teslim alır ve arşivler.
- f) Öğretmen adaylarının dönem süresince okul ve kurumlarda gerçekleştirdikleri uygulamalara ilişkin yoklama imza listelerini kapalı, mühürlü ve/veya ıslak imzalı zarf içerisinde teslim alır ve arşivler.

Sorumlu Sınıf Öğretmeninin Görev ve Sorumlulukları

Madde 11 – (1) Okul ve kurumda, öğretmen adayından sorumlu olan sınıf öğretmenin görev, yetki ve sorumlulukları:

- Öğretmen adayının, uygulamaları sürecine aktif katılımını sağlar ve rehberlik eder.
- Öğretmen adayını uygulama süreci boyunca gözlemler ve değerlendirir; gelişimine yönelik geri bildirim sağlar.
- Öğretmen adayının derslere ve uygulama çalışmalarına düzenli katılımını takip eder; gerekli durumlarda devam durumunu belgelemek üzere imza/yoklama kayıtlarını tutar.
- Her uygulama öğrencisine ilişkin **Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Formunu** doldurur. Bu formların, dönem sonunda okul yönetimi tarafından ıslak imza ve mühür ile onaylanarak sorumlu öğretim elemanına iletilmesini sağlar.

Öğretmen Adayının Görev ve Sorumlulukları

Madde 12 – (1) Öğretmen adayının görev ve sorumlulukları:

A. Eğitim Fakültesine Karşı Görev ve Sorumlulukları

- Dersin gereklerini yerine getirmek için planlı ve düzenli şekilde çalışır.
- Yapılan öneri/eleştirilerden yararlanarak olumlu yönde mesleki gelişim sergiler.
- Öğretmen adayları, sorumlu öğretim elemanı ve sorumlu sınıf öğretmeniyle iletişim ve iş birliği içinde çalışır.
- Her hafta sorumlu öğretim elemanı tarafından düzenlenen toplantılara katılır.
- Uygulama, gözlem ve görüşme çalışmalarında etik ilkeler çerçevesinde davranır.
- Okul ve kurum deneyimi sürecini yürüteceği kurumu ve kuruma devam edeceği günü Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersine yönelik Fakülte Koordinatörünün onayı olmaksızın değiştiremez.

B. Sorumlu Öğretim Elemanına Karşı Görev ve Sorumlulukları

- Haftalık yükümlülüklerini zamanında yerine getirir.
- Yapılan öneri/eleştiriler doğrultusunda, çalışmalarında gerekli düzeltmeleri yaparak zamanında öğretim elemanına teslim eder.
- Her hafta sorumlu öğretim elemanı tarafından düzenlenen toplantılara katılır.
- Sağlık nedeniyle yapılan devamsızlıklarda sevk kâğıdının bir örneğini sorumlu öğretim elemanına verir ve gerektiğinde rapor getirir.
- Devamsızlık yaptığı gün/günlerin telafisini “10 gün” içinde yapar.
- Telaflı planlamasını sorumlu sınıf öğretmeni ve okul yönetimiyle birlikte belirler ve belirlenen telafi gününü sorumlu öğretim elemanının onayına sunar.
- Belirlenen toplam uygulama saatini tamamlar ve bunu ilişkin yoklama imza listesini dönem sonunda kapalı, mühürlü ve/veya ıslak imzalı zarf içerisinde sorumlu öğretim elemanına teslim eder.
- Sorumlu sınıf öğretmeni tarafından doldurulan ve okul yönetimi tarafından onaylanan Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Formunu, kapalı, mühürlü ve/veya ıslak imzalı zarf içerisinde dönem sonunda sorumlu öğretim elemanına teslim eder.

C. Okul ve Kurumlara Karşı Görev ve Sorumlulukları

- Okul yönetimi ve sorumlu sınıf öğretmeniyle iletişim ve iş birliği içinde çalışır.
- Okul ve kurumun çalışma düzenine, disiplinine, işleyişine ve kurumda görev yapan personelin tabii olduğu kurallara uymakla yükümlüdür.
- Okul ve kurumun çalışma saatleri boyunca kurumda; ders saatleri boyunca ise sınıfta bulunmakla yükümlüdür.
- Okul yönetimi tarafından tutulan devam çizelgesini her hafta düzenli olarak imzalar.
- Okul ve ders araçlarını korur; araçları okul dışına çıkarmaz.

- f) Okul ve kurum ortamında bulunduğu süre içerisinde kurumun kılık kıyafet kurallarına uyar; mesleki etik ve kurumsal temsil ilkelerine uygun, sade ve düzenli bir görünüm sergiler.
- g) Uygulama, gözlem ve görüşme çalışmalarında bulunduğu kurumun ve özel gereksinimli bireylerin haklarını gözeterek etik ilkeler çerçevesinde davranır; edindiği kişisel bilgilerin gizliliğine özen gösterir.

D. Sorumlu Sınıf Öğretmenine Karşı Görev ve Sorumlulukları

- a) Sorumlu sınıf öğretmenin kendisine sağlayacağı uygun modelleri izler ve model alır.
- b) Okul ve kurum uygulamaları sürecinde sorumlu sınıf öğretmeniyle iş birliği içerisinde olur.
- c) Sorumlu sınıf öğretmenin ders programını aksatmadan verilen görevleri süresi içinde ve planlandığı biçimde yerine getirir.
- d) Sorumlu sınıf öğretmenin sorumluluğunda okul ve kurum uygulamalarına katılır.
- e) Okul ve kurum deneyiminin yürütüldüğü kurumdan sorumlu sınıf öğretmenin izni olmadan ayrılmaz.
- f) Sorumlu sınıf öğretmenin izni olmadan kurum içinde bağımsız uygulama yapmaz.

E. Özel Gereksinimli Öğrencilere Karşı Görev ve Sorumlulukları

- a) Öğrencilerle yürüttüğü uygulamalarda özel eğitim ilke ve yaklaşımlarına uygun davranır.
- b) Öğrencilerin öğretim sürecini aksatmayacak şekilde uygulamalarını yürütür.
- c) Öğrencilerle etkileşimde uygun tutum ve davranışlar sergiler; etik ilkelere uygun davranır.

F. Kendine Karşı Görev ve Sorumlulukları

- a) Öğrencilere, öğretmenlere ve meslektaşlarına karşı saygılı ve iş birliğine açık davranır.
- b) Okul düzenine uyum sağlar ve okul yönetimi ile öğretmenlerle iş birliği içinde çalışır.
- c) Alanındaki gelişmeleri izler ve kendini sürekli geliştirir.
- d) Mesleğe yönelik olumlu tutum geliştirir ve mesleki yeterliklerini artırır.
- e) Gerektiğinde önceki bilgilerini yeniden hatırlamaya yönelik ek çalışmalar yapar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Dersin Yürütülmesi

Madde 13 – (1) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi, ilgili Fakültenin lisans programlarında belirtilen yarıyıllarda, öngörülen süre ve kapsamda bu Yönerge usul ve esasları çerçevesinde yürütülür.

Dersin Alınma Koşulları

Madde 14 – (1) İstanbul Medipol Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersine kayıt yaptırabilmek için öğrencinin, ilan edilen ders kayıt tarihleri itibarıyla Özel Eğitim Öğretmenliği programının üçüncü sınıf öğrencisi olması gerekmektedir. Özel Eğitim Öğretmenliği programında en az üç dönemdir kayıtlı bulunan öğrencilerden, üçüncü sınıfa intibakı yapılmış olan ya da üçüncü sınıfa intibak koşullarını sağlamış olanlar da bu derse kayıt yaptırabilir.

(2) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersinin alınabilmesi için öğrencinin, bölüm kurulu kararıyla belirlenen zorunlu dersleri başarıyla tamamlamış olması esastır.

(3) Yukarıda belirtilen derse kabul koşullarını sağlamayan öğrenciler derse kayıt yaptıramaz. Kaydın hatalı yapıldığının tespiti hâlinde, ilgili ders kaydı ilgili birim tarafından iptal edilir.

(4) Bu ders, Öğretmenlik Uygulaması I dersinin ön koşulu niteliğindedir.

Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama Dersi Çalışmalarının Zamanı ve Süresi

Madde 15 – (1) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi, Özel Eğitim Öğretmenliği programının üçüncü sınıf bahar yarıyılında yürütülür. Bu kapsamda öğretmen adayları, okul ve kurumlarda 12 (on iki) hafta süreyle haftada 6 (altı) ders saati olmak üzere uygulama çalışmalarını gerçekleştirir. Toplam uygulama süresi 72 (yetmiş iki) ders saatidir. Bu süre, yarıyıl süresine yayılmış olarak yürütülür; toplu veya ardışık şekilde gerçekleştirilemez.

Derse Yönelik Çalışmaların Yeri

Madde 16 – (1) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi İstanbul ilinde belirlenen okul ve kurumlarda gerçekleştirilir.

Derse Yönelik Çalışmaların Planlanması, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

Madde 17 – (1) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersinde;

- a) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi Fakülte Koordinatörü ile dersin sorumlu öğretim elemanları, her eğitim-öğretim döneminin başında öğrenci sayılarını, gruplarını, okul ve kurum deneyimi sürecinin yürütüleceği okul ve kurumları belirler.
- b) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi sorumlu öğretim elemanı, sorumluluğundaki öğretmen adaylarını dersin dayandığı esaslar, görev ve sorumluluklar, okul ve kurum deneyimi süreci, rapor hazırlama ilkeleri ve değerlendirme süreci ile uygulamanın yürütüleceği okul ve kurumların işleyişi hakkında bilgilendirir.
- c) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi sorumlu öğretim elemanı, öğretmen adaylarına ders sürecinde rehberlik eder, öğretmen adaylarının devamsızlık durumunu takip eder ve çalışmalarını rapor değerlendirme ölçütlerine göre değerlendirir.
- d) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi kapsamında öğretmen adayları tarafından hazırlanacak raporların içeriği ile değerlendirme kriterleri, bölüm başkanlığınca hazırlanan ve bölüm kurulu kararıyla onaylanan Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama Dersi Kılavuzu ile belirlenir.
- e) Öğretmen adayları, her hafta uygulama kılavuzunda yer alan görevi yerine getirir, haftalık çalışmalarını kayıt altına alır ve belirlenen teslim tarihlerinde rapor dosyası hâlinde sunar.
- f) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi ara sınav notu, ilgili akademik takvimde belirlenmiş ara sınav tarihine kadar hazırlanmış raporların değerlendirilmesi ile gerçekleştirilir ve bu not MEBİS'e ara sınav notu olarak işlenir. Öğrencilerin sunduğu bu raporlar sınav evrakı niteliğinde kabul edilir.
- g) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersinin genel sınav notu, öğrencilerden ara sınav tarihi sonrasında toplanan raporların değerlendirilmesi ile gerçekleştirilir ve bu not MEBİS'e genel sınav notu olarak işlenir. Öğrencilerin sunduğu bu raporlar sınav evrakı niteliğinde kabul edilir.
- h) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersi kapsamında bütünleme sınavı, mazeret sınavı ve üç ders sınavı uygulanmaz.
- i) Özel Eğitim Okul ve Kurumlarında Uygulama dersinden başarısız olan bir öğrenci önceki yıllarda devam koşulunu yerine getirmiş olsa dahi, dersin özellikleri nedeniyle dersin teorik ve uygulama saatlerine devam etmekle yükümlüdür.

Yürürlük

Madde 18 – (1) Bu Yönerge, İstanbul Medipol Üniversitesi Senatosu'nca kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer ve 2026-2027 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanır.

Yürütme

Madde 19 – (1) Bu Yönerge hükümlerini İstanbul Medipol Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı yürütür.

Yönergenin Kabul Edildiği Senatonun	
Tarihi	Toplantı Sayısı ve Karar Numarası
22/04/2026	2026/06-02